

Periodyk naukowy: „Dialogi Polityczne. Filozofia – Polityka – Społeczeństwo – Prawo”, Wydział Humanistyczny i Wydział Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, nr 1–8, 2003–2007.

„Dialogi Polityczne. Filozofia – Polityka – Społeczeństwo – Prawo” to unikatowy w skali kraju studencki periodyk naukowy. Publikowane w nim eseje poruszają problemy z zakresu szeroko pojętej humanistyki – zgodnie z podtytułem czasopisma, obejmuje ono swym zakresem kwestie filozoficzne, politologiczne, socjologiczne i prawne. Autorami wszystkich tekstów są studenci; ich prace podlegają anonimowej recenzji członków Rady Programowej, w ramach której nadzór merytoryczny nad pismem sprawują pracownicy naukowcy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Przewodniczącym Rady Programowej został prof. dr hab. Marek Szulakiewicz, bez zaangażowania którego pismo zapewne w ogóle by nie powstało. „Dialogi Polityczne” od samego początku są redagowane przez studentów – czasopismo w tym roku obchodzić będzie swoje pięćdziesiąte, w trakcie którego ukazało się już osiem numerów (numer dziewiąty w przygotowaniu).

Periodyk powstał w 2003 roku z inicjatywy pięciorga studentów UMK. *Spiritus movens* przedsięwzięcia byli Łukasz Dominiak i Sławomir Drelich, ówczesni studenci politologii i filozofii. Dominiak był pomysłodawcą czasopisma i osobą, która przekonała resztę redakcji do swojej idei. Wraz z Agatą Miętek, Januszem Grygieńciem i Maciejem Makułą, pięćoosobowa redakcja podjęła się

pracy, której efektem był pierwszy numer czasopisma. Dzięki uprzejmości Instytutu Politologii UMK redakcja dostała własny gabinet, gdzie do dziś mieści się jej siedziba. Pierwszym Redaktorem Naczelnym został Łukasz Dominiak. Periodyk od początku przyjął formułę opartą na poruszaniu konkretnego tematu przewodniego, obok którego, w dziale *Varia*, ukazywać się miały także eseje poświęcone innym kwestiom. Choć periodyk przeszedł znaczną ewolucję, to struktura kolejnych numerów ciągle oddaje to założenie. I tak, „Dialogi Polityczne” nr 1 zajmowały się głównie problematyką komunizmu, choć prócz tego można w nich znaleźć także teksty dotyczące szerokiego spektrum innych tematów, od kwestii instytucji świadka koronnego, po koncepcję Pierre’a Bourdieu. Okoliczności w jakich początkowo periodyk powstawał wydają się godną przytoczenia ciekawostką, był on bowiem niemalże w całości „rękodziłem”. „Numer matka” został przez członków redakcji wydrukowany przy pomocy zwykłej biurowej drukarki i następnie powielony na kserokopiarce udostępnionej przez Instytut Politologii. Okładka została zaprojektowana przez duet Miętek – Drelich.

Numer drugi „Dialogów Politycznych”, którego tematem przewodnim był „Liberalizm”, został wydany w podobny sposób, natomiast jego zawartość merytoryczna powiększyła się o dział recenzji, który na stałe zagościł na łamach pisma. Następnie ukazał się numer podwójny (3–4) – wydany przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika – który oprócz esejów poświęconych kwestiom francuskim zawierał także materiały będące efektem referatów

studenckich ogłoszonych na zorganizowanej przez pismo konferencji naukowej „Współczesne Dialogi Polityczne”, która odbyła się 5 maja 2003 r. w Instytucie Politologii UMK.

Wraz z kolejnym numerem także w samej redakcji zaszły zasadnicze zmiany. W związku z faktem, iż większa część założycieli pisma skończyła studia, przekazano los periodyku w ręce młodszych kolegów-studentów. W efekcie więc nową Redaktor Naczelną została studentka Instytutu Politologii UMK Marta Dorenda, która doprowadziła do wydania kolejnego, także podwójnego numeru czasopisma, którego tematem przewodnim była „Prawda i manipulacja”.

Od numeru 7 Redaktorem Naczelnym „Dialogów Politycznych” jest Michał J. Czarniecki, student politologii UMK. Redakcja rozpoczęła w owym numerze – wraz z zamieszczeniem przekładu tekstu Leo Straussa *Czym jest edukacja liberalna?* – publikowanie tłumaczeń pism klasyków nauk humanistycznych. Tematem przewodnim numeru siódmego był problem ideału uniwersytetu ujęty w tytułowe pytanie „Co znaczy uniwersytet?”

Najnowszy, wydany w grudniu 2007 roku numer „Dialogów Politycznych” jest w stosunku do numerów poprzednich dowodem generalnej reorganizacji struktury pisma. Redakcja zdecydowała podzielić periodyk na dwa równorzędne działy. Pierwszy – *Polityka* – zawiera takie obszary badawcze jak: systemy polityczne i partyjne, integracja europejska, marketing polityczny, komunikacja społeczna, stosunki międzynarodowe czy polityka gospodarcza. Dział drugi – *Metapolityka* – grupuje natomiast materiały

z następujących dziedzin: filozofia polityki, teologia polityczna, filozofia prawa, teoria polityki, historia myśli politycznej, prawnej i społecznej.

W każdym z działów znajduje się blok tekstów poświęconych tematowi przewodniemu. W przypadku działu *Polityka* w tym numerze jest nim kwestia polityki zagranicznej państw europejskich. Znajdujemy tam zarówno analizę wybranych aspektów stosunków polsko-litewskich, polsko-ukraińskich, jak również artykuły traktujące o Unii Europejskiej i jej roli w aspekcie relacji międzynarodowych. Prócz tego, dział zawiera interesującą analizę zjawiska burzliwych reakcji w krajach muzułmańskich na karykatury Mahometa pojawiających się u schyłku 2005 roku w prasie europejskiej. Temat przewodni dopełnia tłumaczenie raportu brytyjskiego stowarzyszenia Labour Behind the Label opisującego sytuację pracowników sektora odzieżowego w krajach rozwijających się. Ponadto w dziale *Polityka* znajdują się teksty niezwiązane z tematem przewodnim, poświęcone analizie medialnego wizerunku Jana Rokity oraz teoriom Jamesa Marcha i Johana Olsena.

Z kolei w dziale *Metapolityka* wiodącym tematem jest związek religii i polityki. Traktują o tym teksty studentów poświęcone krytyce teologii chrześcijańskiej u Thomasa Hill Greena, koncepcji gnozy Erica Voegelina, „przedsoborowej” nauki społecznej w ujęciu wybranych nurtów współczesnego katolicyzmu, zmiany stosunku katolicyzmu do liberalizmu, zagadnieniu obecności *sacrum* w reklamie, a także wartościowe artykuły w poddziale *Varia* dotyczące filozofii Michaela Oakeshotta, teorii prawa Johna Mit-

chella Finnisa oraz kwestii seksualności w filozofii politycznej Michela Foucaulta. Także i w tym dziale ozdobą tematu przewodniego są studenckie przekłady ważnych autorów z obszaru *Metapolityki*.

W numerze ósmym, poza wspomnianym tłumaczeniem raportu stowarzyszenia Labour Behind the Label, znajduje się szereg przekładów tekstów bądź fragmentów prac Thomasa Molnara, Erica Voegelina, Michaela Sandela, Bertranda Russella, Josepha de Maistre'a czy Thomasa Hill Greena. Należy zaznaczyć, iż większość z tych myślicieli jest w polskiej literaturze obecna w stopniu niezadowalającym, nieproporcjonalnym w stosunku do znaczenia ich dorobku, co tym bardziej podnosi wartość niniejszych przekładów. Większość z nich opatrzona jest związłą glosą – komentarzem do danego fragmentu sporządzonym przez autora tłumaczenia.

Podobnie jak w poprzednich numerach, został utrzymany dział *Recenzje*, w tym numerze obfitujący nie tylko w krytyczne omówienia prac wydanych ostatnio na polskim rynku, lecz również książek w Polsce do tej pory nieobecnych, jak Chrisa Hedgesa *American Fascists: Christian Wright and the War on America*, Philipa Jenkinsa *The New Anti-Catholicism: The Last Acceptable Prejudice* oraz Naomi Klein *The Shock Doctrine. The Rise of Disaster Capitalism*.

Reasumując, najnowszy numer *Dialogów Politycznych* stanowi dowód rozwoju pisma

i tworzącej go redakcji. Docenić należy za dbanie o wszechstronne ujęcie przewodnich tematów. Widać wyraźnie, iż pismo grupuje studenckich autorów rozmaitych kierunków humanistycznych (politologia, socjologia, filozofia, prawo, etnologia, stosunki międzynarodowe), co pozwala na prezentację wybranych przez zespół redakcyjny zagadnień w sposób wieloaspektowy. Redakcja poza podniesieniem poziomu pisma poprzez publikację licznych przekładów, zadbała także o sporządzenie abstraktów w języku angielskim do każdego eseju oraz wersji angielskiej kluczowych elementów pisma (m.in. spis treści). Owa częściowa dwujęzyczność „Dialogów Politycznych” pozwala sądzić, iż pismo ma szanse recepcji nie tylko w wymiarze ogólnopolskim, ale również w zagranicznych ośrodkach uniwersyteckich.

Niewątpliwie obecny poziom merytoryczny pisma, jego objętość, a także elegancka szata graficzna i profesjonalny sposób wydania powalają uznać *Dialogi Polityczne* za pismo wyjątkowe wśród tego typu inicjatyw studenckich w skali całego kraju. Jest to doskonałe forum dla młodych adeptów humanistyki mogących stawiać pierwsze kroki w sztuce pisania artykułów naukowych, esejów, tłumaczeń, komentarzy oraz recenzji. Wszystko to pozwala sądzić, iż *Dialogi Polityczne* na stałe zagoszczą na polskim rynku wydawnictw naukowych.

Michał J. Czarnecki, Agata Miętek